

Verzió: **04**

A 1907/2006 számú EK rendelet szerint.

Felülvizsgálat: **2017.09.19**Nyomtatás dátuma **2017.09.19****1. SZAKASZ: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása****1.1. Termékazonosító**Anyag vagy keverék neve: **Kovaföld, savval mosott, izzított**Szinonim név: **Diatoma föld, Celite 535**REACH szám: **N/A**REACH regisztráció alól mentes, a termelt mennyiség kevesebb mint 1 t/év.
(1907/2006-EK (REACH) 6. cikk (1))CAS szám: **61790-53-2**EU szám: **319-127-6**Termék kód: **17441****1.2. Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása, illetve ellenjavalt felhasználása**

Laboratóriumi és ipari célra.

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai**Reanal Gyógyszer- és Finomvegyszergyár Zrt.**

Cím: 1147 Budapest, Telepes u. 53

Tel.: (36 1) 467-7500

Fax.: (36 1) 252-1483

E-mail: QA@reanal.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám**Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)**

Cím: 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.

Tel.: 06-80-201-199 (díjmentesen hívható zöldszám)

2. SZAKASZ: A veszély azonosítása**2.1. Az anyag vagy keverék osztályozása**

Osztályozás 1272/2008/EK szerint:

Egészségi veszély:

H302 - Akut toxicitás - Akut tox. 4

H319 - Súlyos szemkárosító/szemirritáció - Szemirrit. 2

H335 - Célszervi toxicitás - egyszeri expozíció - STOT egy. 3

H373 - Célszervi toxicitás - ismétlődő expozíció - STOT ism. 2

2.2. Címkézési elemek**Figyelmeztetés: FIGYELEM****Egészségi veszélyek:**

- H319 Súlyos szemirritációt okoz.
H335 Légúti irritációt okozhat.
H373 Ismétlődő vagy hosszabb expozíció esetén károsíthatja a szerveket.

Megelőző óvintézkedések:

- P260 A por/füst/gáz/köd/gőzök/permet belélegzése tilos.
P261 Kerülje a por/füst/gáz/köd/gőzök/permet belélegzését.
P264 A használatot követően a szemet alaposan meg kell mosni.
P271 Kizárólag szabadban vagy jól szellőző helyiségben használható.
P280 Védőkesztyű/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező.

Elhárító intézkedések:

- P312 Rosszullét esetén forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz.
P314 Rosszullét esetén orvosi ellátást kell kérni.
P304+P340 BELÉLEGZÉS ESETÉN: Az érintett személyt friss levegőre kell vinni és olyan nyugalmi testhelyzetbe kell helyezni, hogy könnyen tudjon lélegezni.
P305+P351+P338 SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN: Óvatos öblítés vízzel több percen keresztül. Adott esetben kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.
P337+P313 Ha a szemirritáció nem múlik el: Orvosi ellátást kell kérni.

Tárolási intézkedések:

- P403+P233 Jól szellőző helyen tárolandó. Az edény szorosan lezárva tartandó.
P405 Elzárva tárolandó.

Hulladék kezelési intézkedések:

- P501 A tartalom/edény elhelyezése hulladékként: veszélyes hulladékként.

2.3. Egyéb veszélyek

Az alapanyag/keverék nem tartalmaz olyan összetevőket, amelyek a környezetben tartósan megmaradó, biológiailag nagyon felhalmozódó és mérgező (PBT) vagy igen tartósan megmaradó biológiailag nagyon felhalmozódó (vPvB) anyagnak tekinthetők 0,1%-os vagy annál magasabb koncentrációban.

3. SZAKASZ: Összetétel vagy az összetevőkre vonatkozó adatok**3.1. Anyagok**

Megnevezés:	Kovaföld, savval mosott, izzított	
Képlete:	N/A	CAS szám: 61790-53-2
Relatív molekulatömeg:	N/A	EU szám: 319-127-6
Hatóanyag:	Szilícium-dioxid	

4. SZAKASZ: Elsősegélynyújtási intézkedések**4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése**

Általános:

Szükség esetén hívjon orvost.

A sérültet azonnal távolítsa el a veszélyeztetett övezetből, szükség esetén fektesse kényelmes helyzetbe. Lazítsa meg a szoros ruhadarabjait.

A sérültet takarja be, ne engedje lehűlni.

Lenyelés:

Lenyelés esetén, ha a sérült eszméleténél van, mossa ki a száját vízzel.

Nem szabad hánytatni. (Perforáció veszélye !)

Belégzés:

A sérült légzéskimaradása esetén, adjon mesterséges lélegeztetést.

Nehézkés légzés esetén adjon oxigént.

Vigye a sérültet friss levegőre.

Szembe kerülés:

Szembe jutás esetén azonnal öblítse bő vízzel, legalább 15 percen keresztül, miközben húzza szét a szemhéjat ujjjaival.

Bőrre kerülés:

Az anyag bőrre kerülésekor öblítse bő vízzel, legalább 15 percen keresztül.

A beszenyeződött ruhadarabot azonnal távolítsa el.

A szennyezett ruhát mossa ki újrahasználat előtt.

Egyéni védőfelszerelés az elsősegélynyújtók számára:

A védőfelszereléssel kapcsolatos információkat lásd. a 8. szakaszban.

4.2. A legfontosabb - akut és késleltetett - tünetek és hatások

Akut tünetek és hatások:

Köhögés, légzési elégtelenség, fejfájás, émelygés.

Késleltetett tünetek és hatások:

A legfontosabb ismert tünetek és hatások a címkén (lásd 2.2 fejezet) és/vagy a 11. szakaszban vannak feltüntetve.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

Alkalmazzon tüneti kezelést.

5. SZAKASZ: Tűzvédelmi intézkedések**5.1. Oltóanyag**

Az anyag környezetében keletkezett tűz oltásához használjon az égő anyag tulajdonságának megfelelő oltó közeget.

5.2. Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek

Az anyag nem éghető.

Az égési (hőbomlási) termék toxikus füst.

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat

A tűznek kitett tároló edény hűtésére használjon vízpermetet.

Ha szükséges, a tűzoltáshoz hordozható légzőkészüléket kell viselni.

6. SZAKASZ: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál**6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások**

Vegyen fel légzésvédőt, védőszemüveget, gumicsizmát, gumikesztyűt.

A porképződést el kell kerülni.

Megfelelő szellőzést kell biztosítani.

A por belégzését el kell kerülni.

A személyi védelemmel kapcsolatos információk a 8. szakaszban találhatók.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

Akadályozza meg a csatornába jutást.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai

Csak arra kiképzett dolgozó irányíthatja a feltakarítást.

Zárja le és ürítse ki a szennyezett területet.

A feltakarítás során kerülje el az anyag porának a felkavarodását (porártalom).

Szellőztesse ki a helyiséget és a kiszóródás helyét mossa fel, amíg teljesen eltűnik a szennyezés.

A feltakarított anyagot helyezze megfelelő tartályba.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra

A hulladék kezeléssel kapcsolatos információ a 13. szakaszban található.

7. SZAKASZ: Kezelés és tárolás**7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések**

A por és aeroszol képződést el kell kerülni.

Azokon a helyeken, ahol por képződik, megfelelő elszívást kell biztosítani.

Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembe jutást.

A gőz/köd/gáz belégzését el kell kerülni.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

Tárolja hűvös, száraz helyen.

A tartályt száraz és jól szellőző helyen szorosan zárva kell tartani.

Tárolási hőmérséklet: **15-25 °C**

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások)

Az 1.2. pontban említetteken kívül egyéb speciális alkalmazása nem várható.

8. SZAKASZ: Az expozíció ellenőrzése / egyéni védelem**8.1. Ellenőrzési paraméterek**

A munkahelyi levegőben megengedett határértékek:

CK (mg/m ³):	Nincs adat
ÁK (mg/m ³):	Nincs adat
MK (mg/m ³):	Nincs adat

A 25/2000 EüM-SzCsM rendeletet I. mellékletének megfelelően a megengedett koncentráció értéke 0,15 mg/m³, amely a respirábilis frakcióra vonatkozik.

8.2. Az expozíció ellenőrzése**8.2.1. Megfelelő műszaki ellenőrzés:**

Védőöltözet.

A helyes ipari egészségügyi és biztonsági gyakorlat alapján kell kezelni.

8.2.2. Egyéni óvintézkedések:

Munka közben gondoskodjon helyi elszívásról.

Munka közben étkezni és dohányozni tilos.

Kerülje az anyaggal való közvetlen érintkezést, az anyag kiömlését, lenyelését, szembe, bőrre kerülését, porának belégzését.

A védőfelszerelést a munkahelynek, a veszélyes anyag koncentrációjának és mennyiségének megfelelően kell kiválasztani.

a) Szem-/ arcvédelem:

Arcvédő és védőszemüveg.

Használjon az előírt szabványoknak pl. NIOSH (USA) vagy EN 166 (EU) megfelelő, tesztelt szemvédő felszerelést.

b) Bőr-/kézvédelem:

Vegyszerálló gumikesztyű.

A védőkesztyűnek meg kell felelnie a 89/686/EGK EU irányelvnek és az ebből készült EN 374 szabványnak.

c) Légutak védelme:

Respirátor.

Légzésvédőt, valamint a vonatkozó hatósági szabványok szerint, úgymint NIOSH (US) vagy CEN (EU), bevizsgált és engedélyezett komponenseket kell használni.

Ahol a kockázat-elemzés szerint levegőtisztító légzésvédő szükséges, az arcot teljesen elfedő, N100 típusú részecskeszűrőt(US) vagy P3 (EN 143) típusú gázsűrő betétet kell használni a gépészeti felülvizsgálatok során.

Ha a légzésvédő az egyetlen védőeszköz, az arcot teljesen elfedő légzésvédőt kell használni.

d) Hőveszély:

Nincs szükség védőfelszerelésre.

8.2.3. Környezeti expozíció-ellenőrzések:

A termék nem engedhető csatornába.

9. SZAKASZ: Fizikai és kémiai tulajdonságok**9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ**

Külső jellemzők:	Szürkésfehér por
Halmazállapot:	Szilárd
Szin:	Szürkés fehér
Szag:	Szúrós
Szagküszöbérték:[mg/m ³]	Nincs adat.
pH:	Nincs meghatározva.
Olvadáspont/fagyáspont [°C]:	Nincs meghatározva
Kezdeti forráspont és forrásponttartomány [°C]:	Nincs meghatározva
Lobbanáspont (zárttéri) [°C]:	Nincs adat
Párolgási sebesség:	Nincs adat.
Gyúlékonyság (szilárd, gázhalmazállapot):	Nincs adat.
Felső/alsó gyulladási határ vagy robbanási tartományok [V/V%]:	Nincs adat
Gőznyomás (20 °C-on):	Nincs adat.
Gőzsűrűség:[g/cm ³]	Nincs adat.
Relatív sűrűség (20°C) [g/cm ³]:	Nincs adat.
Oldékonyság (oldékonyságok)(20 °C-on):	Vízben oldhatatlan
Megoszlási hányados:n-oktanol/víz:	Nincs adat.
Öngyulladási hőmérséklet [°C]:	Nincs adat.
Bomlási hőmérséklet [°C]:	Nincs adat.
Viszkozitás (20°C) [mPa*s]:	Nincs meghatározva
Robbanásveszélyesség:	Nincs adat
Oxidáló tulajdonságok:	Nincs adat.

9.2. Egyéb információk

Nincs adat.

10. SZAKASZ: Stabilitás és reakciókészség**10.1. Reakciókészség**

Nincs adat.

10.2. Kémiai stabilitás

Az ajánlott tárolási feltételek mellett stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége

Nincs tudomásunk veszélyes reakcióról.

10.4. Kerülendő körülmények

Nedvesség

10.5. Nem összeférhető anyagok

Hidrogén-fluorid.

10.6. Veszélyes bomlástermékek

Nincs adat.

11. SZAKASZ: Toxikológiai adatok**11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ****a) Akut toxicitás:**

Nincs adat.

b) Bőrkorrózió/bőrirritáció:

Nincs adat.

c) Súlyos szemkárosodás/szemirritáció:

Szemirritációt okoz.

d) Légzőszervi vagy bőrszenzibilizáció:

Nincs adat.

e) Csírasejt-mutagenitás:

Nincs adat.

f) Rákkeltő hatás:

IARC: Ennek a terméknek nincs olyan összetevője, amely legalább 0,1%-ban van jelen és az IARC ismert vagy várható rákkeltőként azonosította.

g) Reprodukciós toxicitás:

Nincs adat.

h) Egyetlen expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT):

Belégzés: Légúti irritációt okozhat.

i) Ismétlődő expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT):

Nincs adat.

j) Aspirációs veszély:

Nincs adat.

k) Egyéb információk:

RTECS:

Nincs adat.

12. SZAKASZ: Ökológiai információk**12.1. Toxicitás**

Nincs adat.

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság

Nincs adat.

12.3. Bioakkumulációs képesség

Nincs adat.

12.4. A talajban való mobilitás

Nincs adat.

12.5. A PBT és a vPvB-értékelés eredményei

Az alapanyag/keverék nem tartalmaz olyan összetevőket, amelyek a környezetben tartósan megmaradó, biológiailag nagyon felhalmozódó és mérgező (PBT) vagy igen tartósan megmaradó biológiailag nagyon felhalmozódó (vPvB) anyagnak tekinthetők 0,1%-os vagy annál magasabb koncentrációban.

12.6. Egyéb káros hatások**13. SZAKASZ: Ártalmatlanítási szempontok****Termékre vonatkozó előírások:**

Az anyag/keverék maradéka (termékhulladék) a veszélyes hulladék kategóriába tartozik. Kezelésére a 225/2015. (VIII.7.) Korm. rendeletben, valamint a 72/2013. (VIII. 27.) VM rendeletben, ill. az EU, valamint az adott ország szabályozásában foglaltak az irányadók.

Csomagolásra vonatkozó előírások:

A csomagolóanyagot maradéktalanul ki kell üríteni. A termékmaradékot tartalmazó göngyöleget szintén veszélyes hulladékként kell kezelni, a fenti Korm. rendelet, ill. az EU, valamint az adott ország előírásait betartva.

Hulladék azonosító kód (EWC): 15 01 10* Veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék.

13.1. Hulladékkezelési módszerek**Hulladékre vonatkozó előírások:**

A helyes hulladék-elhelyezéssel kapcsolatban a tagállami, helyi- vagy országos előírásokat kell figyelembe venni. A kezelés módját a hatósági előírások szabják meg. Lépjen kapcsolatba hivatalos engedéllyel rendelkező hulladékartalmatlanítási szolgáltatást végző vállalattal.

Irányadó: 225/2015. (VIII.7.) Korm. Rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól.

14. SZAKASZ: Szállításra vonatkozó információk**14.1. UN-szám**

Nincs UN szám.

14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés

Kovaföld, savval mosott, izzított

14.3. Szállítási veszélyességi osztály(ok)

A termék a nemzetközi és nemzeti szállítmányozási előírások alapján nem számít veszélyes árunak.

14.4. Csomagolási csoport

Nincs csomagolási csoport.

14.5. Környezeti veszélyek

Nem ismert.

14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések

Nem ismert.

14.7. A MARPOL 73/78 II. melléklete és az IBC kódex szerinti ömlesztett szállítás

Nem vonatkozik rá.

15. SZAKASZ: Szabályozással kapcsolatos információk**15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok**

1907/2006/EK (2006. december 18.): AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) és az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról.

44/2000.(XII.27.) EÜM rendelet a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól.

33/2004. (IV.26.) ESZCSM rendelet a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EÜM rendelet módosításáról.

2000. évi XXV.törvény a kémiai biztonságról

25/2000. (IX.30.) EÜM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról.

2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról.

98/2001. (VI. 15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről

72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet a hulladékjegyzékről.

15.2. Kémiai biztonsági értékelés

Kémiai biztonsági értékelés még nem készült.

16. SZAKASZ: Egyéb információk

A biztonsági adatlap felülvizsgálata:

a jelen verzió, a korábbi 02 változat 2. szakasz címének, a 9.1 alpontban szereplő tulajdonságok megfogalmazásának, valamint a 2., 4., 5., 6., 7., 8., 10., 11., 12., 13., 15., és 16. szakasz módosításával készült.

A biztonsági adatlapban előforduló rövidítések magyarázata:

ADR	A veszélyes áruk nemzetközi közúti szállításáról szóló európai megállapodás (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
ÁK-érték	Megengedett átlagos koncentráció-érték
CAS	Vegyianyag Nyilvántartási Szolgálat (Chemical Abstracts Service)
CEN	Európai Szabványügyi Bizottság (Comité Européen de Normalisation)
CK-érték	Megengedett csúskoncentráció-érték.
ECx	Hatásos koncentráció x% (Effective Concentration x%) Az ECx a vizsgált anyag azon koncentrációja, amely meghatározott időintervallum alatt válaszként x% mértékű változást idéz elő (pl. a növekedésben).
EK	Európai Közösség
EWC	Európai Hulladék Katalógus (European Waste Catalogue)
IARC	Nemzetközi Rákkutató Ügynökség (International Agency for Research on Cancer)
IATA	Nemzetközi Légi Szállítási Szövetség (International Air Transport Association)
IMDG	Nemzetközi Szabályzat Veszélyes Áruk Tengeri Fuvarozásáról (International Maritime Dangerous Goods)
LCx	Halálos koncentráció x% (Lethal Concentration x%)
LDx	Halálos dózis x% (Lethal Dose x%)
MK-érték	Maximális koncentráció-érték
NIOSH	National Institute for Occupational Safety and Health (USA)
PBT	Perzisztens, bioakkumulatív és mérgező (Persistent Bioaccumulative and Toxic)
REACH	Vegyi Anyagok Regisztrációja, Értékelése, Engedélyezése és Korlátozása (Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals)

RID	Veszélyes Áruk Nemzetközi Vasúti Fuvarozásáról szóló Szabályzat
RTECS	Registry of Toxic Effects of Chemical Substances
vPvB	Nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív (Very Persistent and very Bio-accumulative)

Továbbképzésre vonatkozó javaslat:

A kémiai veszélyeket tudatosító képzés, amely magába foglalja a címkézést, biztonsági adatlapokat, egyéni védőeszközöket és a higiénit.

Egyéni védőeszközök használata, amely lefedi a megfelelő kiválasztást, kompatibilitást, áthatolási küszöbök, gondozást, karbantartást, illesztést és az EN szabványok alkalmazását.

Elsősegélynyújtás a vegyi anyagoknak való expozíció esetében, beleértve a szemmosó és biztonsági zuhanyok használatát is.

A tájékoztatás, melyet ez az összeállítás tartalmaz, a legjobb tudomásunk szerint helyes és pontos, de a javaslatainkért és ajánlásainkért garanciát vállalni nem tudunk, hiszen a felhasználás körülményei hatáskörünkön kívül esnek.

Kérjük, ha az adatlapon legjobb igyekezetünk ellenére hibát találnának, szíveskedjenek minket azonnal figyelmeztetni.

A megadott információk a jelenlegi ismereteinknek felelnek meg. Az anyaggal kapcsolatos biztonságtechnikai adatokat és tudnivalókat tartalmazzák, és nem a termék tulajdonságait garantálják.

Ez a dokumentum elektronikusan készült és aláírás nélkül is hiteles.

- - - **Dokumentum vége.** - - -